

PITANJA I ODGOVORI

Poštovani čitatelji i u ovome broju donosimo nekoliko pitanja i svakodnevnih nedoumica vezanih uz provedbu propisa iz područja zaštite zdravlja na radu, a koja se odnose na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu. Ujedno se, ovim brojem, opraštam od vas jer sam počeo raditi na drugom radnom mjestu koje nije vezano uz zaštitu zdravlja na radu. Vjerujemo da će se rubrika održati, te da ćete i dalje moći pratiti zanimljive primjere iz prakse koji olakšavaju snalaženje u situacijama na koje nailaze poslodavci i djelatnici, koji su primorani koristiti se pravima i obvezama vezanim uz propise iz zaštite zdravlja na radu.

1. Mora li izabrani doktor nakon što je ozljeda priznata ozljedom na radu mijenjati već izdano izvješće o bolovanju za ranije razdoblje, odnosno od prvog dana ozljede, naznačujući šifru uzroka bolovanja B0 (situacije kada se do priznavanja ozljede na radu dolazi nakon proteka određenog vremena od dana kada se ozljeda dogodila i činjenice da je izabrani doktor već izdao izvješća o bolovanju s oznakom uzroka bolovanja - A0)? Mora li se promjena provoditi putem CEZIH-a ili je dovoljno da se na već izdanim doznakama - ispravi šifra uzroka bolovanja i upiše evidencijski broj ozljede na radu?

Kako unositi u ZOROH izvješća o bolovanju s oznakom A0 ako je isto bolovanje vezano uz

ozljedu na radu koja je priznata i obračunata je naknada plaće u iznosu 100 % od osnovice?

Kako postupiti u slučaju ako je ozljeda na radu priznata kasnije - nakon što je već provedena refundacija bolovanja po izvješćima o bolovanju s A0 i obračunata naknada od 70 %? Ispravlja li se u takvim slučajevima, ako poslodavac po priznavanju ozljede na radu isplati osiguraniku razliku do 100 % i traži refundaciju, u evidencijama Zavoda uzrok bolovanja s A0 na B0 te mora li biti popraćeno novoizdanim izvješćima o bolovanju s oznakom uzroka B0?

Odgovor:

Ako je u prilogu doznaka A0, a ozljeda na radu je u međuvremenu priznata i obračun plaće treba biti 100 %, potrebno je izdati novu doznaku B0. Ne mogu se ispravljati već izdane doznake, već je potrebno nakon priznavanja ozljede na radu od OM/SOM dobiti nove doznake sa šifrom B0.

2. Molim vas tumačenje naputka HZZO-a od 2. ožujka 2012. g. o ispostavljanju računa ugovornih subjekata medicine rada s kojima je HZZO sklopio ugovore o provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti. Naime, prema naputku sada se pišu crvene uputnice i kod prethodnih

pregleda, kao i kod periodičnog pregleda. Za laboratorijsku dijagnostiku na primarnoj razini kao i za sve druge specijalističko konzultativne pretrage pišu se crvene uputnice (RTG pluća, očni pregled...). Što će biti ako „pregledanik“ nema status osigurane osobe, tj. status se ne može utvrditi? Kako će se naplatiti učinjene usluge od HZZO-a?

Odgovor:

Ako „pregledanik“ nema status osigurane osobe, ne može se očekivati plaćanje HZZO-a za izvršene zdravstvene usluge. SMR i/ili druga zdravstvena ustanova se tada naplaćuje ili od poslodavca ili od radnika. Sukladno članku 7., stavku 3. Odluke o standardima i normativima prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti (N.N., br. 1/11., 6/11., 31/11., 78/11., 153/11.), ako je u sklopu specifične zdravstvene zaštite potrebno uputiti osiguranika na provođenje određenih postupaka laboratorijske dijagnostike na primarnoj razini, doktor specijalist medicine rada izdaje uputnicu za primarni laboratorij sukladno odredbama Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja. U slučaju da se radi o osobi koja nema status osigurane osobe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Zavod ne snosi troškove laboratorijske pretrage.

3. Dobila sam informaciju od medicine rada da je HZZO donio odluku kojom se prethodnim pregledom smatra i pregled djelatnika koji je u radnom odnosu, ali je promijenio radno mjesto i treba raditi na poslovima pod posebnim uvjetima rada. Je li to točno?

Odgovor:

Informacija je točna. Postoje situacije da zbog potrebe posla poslodavac premjesti radnika na radno mjesto s posebnim uvjetima rada. U tom slučaju Zavod refundira troškove takvog pregleda, ali promjena radnog mjesta mora biti dokumentirana novim ugovorom o djelu ili aneksom postojećeg.

4. U svakodnevnom radu nailazim na brojne probleme prilikom ispostavljanja računa prema HZZO-u. Na brojna pitanja u našoj područnoj službi HZZO-a dobivam svaki put drugačiji odgovor tako da često ni sama ne znam kako postupiti. Problemi se javljaju ako poslodavcu naplatim nešto što ne može refundirati. Poslodavci, naravno, ne prate obavijesti na službenoj stranici HZZO-a nego očekuju od mene informaciju. Sve je jasno kad se radi o prvom prethodnom pregledu (prije zapošljavanja), kao i periodičnom pregledu u roku, ali ima i bezbroj drugih slučajeva.

Ako imate volje i vremena proučiti moj duži upit u kojem navodim samo nekoliko primjera iz prakse i ako smatrate da je navedeno točno molim vas da to potvrdite. Ako navedeno nije točno, molim da me uputite na ev. pogreške kako bi suradnja s HZZO-om i poslodavcima i dalje ostala korektna. Imam konkretne primjere iz prakse:

- a) **PRETHODNI PREGLED I** - upućuje ga poslodavac prije zapošljavanja na pregled - račun za medicinu rada i psihologa (ako ima) šaljem poslodavcu, s kojim refundira sredstva HZZO-a, a laboratorij se naplaćuje putem uputnice direktno od HZZO-a.

Ako radnik nije osigurana osoba, tko plaća trošak laboratorija i može li se taj trošak refundirati?

Odgovor:

Ako radnik nije osigurana osoba, trošak pregleda snosi sam radnik ili poslodavac i taj trošak ne može refundirati Zavod.

- b) **PRETHODNI PREGLED II** - poslodavac šalje radnika na pregled nakon zapošljavanja (2, 3 mj. i više) i nema važeću svjedodžbu od ranije - račun poslodavcu za medicinu rada, psihologa (ako ima) i za laboratorij (bez mogućnosti refundacije).

Odgovor:

Račun se izdaje poslodavcu za medicinu rada, psihologa (ako ima), bez mogućnosti refundacije. Laboratorij sam fakturira uslugu i Zavod plaća laboratoriju.

c) PRETHODNI PREGLED III:

1. poslodavac traži od radnika kojeg zapošljava uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za rad za koje trošak snosi sam radnik jer se poslodavac ne želi baviti refundacijom
2. radnik se zapošljava u inozemstvu
3. otvara obrt.

Kome se u ovim slučajevima izdaje račun?

Odgovor:

Račun se izdaje radniku/fizičkoj osobi za medicinu rada, psihologa (ako ima), dok laboratorij sam fakturira uslugu Zavodu.

d) PRETHODNI PREGLED IV - radnik ima važeće uvjerenje za određeno radno mjesto i određene točke PUR-a i zapošljava se kod istog poslodavca (sezonski) ili bilo kojeg drugog poslodavca na istom radnom mjestu za koje mu važi uvjerenje - račun za medicinu rada i psihologa ispostavljam HZZO-u na temelju RA-1 uputnice (na kojoj piše periodični iako radnik tek zasniva radni odnos), a laboratorij se naplaćuje putem uputnice direktno od HZZO-a.

Odgovor:

Načelno dokle mu god važi uvjerenje, a nema dodatnih točki, nema potrebe za novim prethodnim!!! Ako je periodični, onda se račun za medicinu rada i psihologa ispostavlja HZZO-u na temelju RA-1 uputnice (na kojoj piše periodični iako radnik tek zasniva radni odnos), a laboratorij se naplaćuje putem uputnice direktno od HZZO-a.

e) PRETHODNI PREGLED V - promjene radnog mjesta.

e-1. Radnik koji radi na određenom radnom mjestu po PUR-u mijenja radno mjesto (npr. bio je „bravar“ čl. 3., toč. 1, 4, 7, 17, a sada će biti „strojar“ čl. 3., toč. 2, 19) - račun ispostavljam poslodavcu za medicinu rada i psihologa (ako ga ima) s kojim poslodavac refundira sredstva od HZZO-a, a laboratorij se naplaćuje putem uputnice direktno od HZZO-a.

Odgovor:

U pravu ste. Račun ispostavljam poslodavcu za medicinu rada i psihologa, poslodavac se refundira od HZZO-a, a laboratorij se naplaćuje direktno od HZZO-a.

e-2. Radnik radi na radnom mjestu koje nije prema procjeni opasnosti radno mjesto s posebnim uvjetima rada, a sada prelazi na radno mjesto s posebnim uvjetima rada (npr. „čistačica“ postaje „vozač viličara“ čl. 3., toč. 2) i dobiva aneks ugovora o radu - račun poslodavcu za medicinu rada i psihologa (ako ga ima) s kojim poslodavac refundira sredstva od HZZO-a, a laboratorij se naplaćuje putem uputnice direktno od HZZO-a. Što ako nema aneks ugovora? Poslodavac nema pravo na refundaciju?

Odgovor:

U slučaju da postoji aneks ugovora kojim se verificira prelazak na radno mjesto s posebnim uvjetima rada, poslodavac može refundirati sredstva, a ako nema aneksa, trošak pregleda ide na teret poslodavca.

e-3. Radnik pod brojem e-1. ili e-2. koji radi na novom radnom mjestu dulje vrijeme bez da je na vrijeme obavio pregled za novo radno mjesto, tj. promjenu radnog mjesta - račun poslodavcu za medicinu rada, psihologa (ako ga ima) i za laboratorij, bez mogućnosti refundacije sredstava od HZZO-a.

Odgovor:

Račun u ovakvim slučajevima izdajete poslodavcu i on u tom slučaju nema pravo na refundaciju sredstava za doktora medicine rada i psihologa. Trošak laboratorija naplaćuje sam laboratorij od HZZO-a.

f) ***PERIODIČNI PREGLED*** - radnik radi na istom radnom mjestu, bez prekida radnog odnosa i redovno se pregledava na medicini rada (kako je određeno procjenom opasnosti) - račun ispostavljam HZZO-u na temelju RA-1 uputnice (za medicinu rada i psihologa), a laboratorij se naplaćuje putem uputnice direktno od HZZO-a.

Odgovor:

Pravilno ste protumačili način ispostave računa.

5. Zanimam me je li ukinuto pravo na putne troškove hrvatskom branitelju - ratnom vojnom invalidu (RVI) prilikom upućivanja na liječenje bolesti nastale u svezi obrane Republike Hrvatske.

Naime, Opća bolnica u Koprivnici je od mog mjesta stanovanja udaljena 30-ak km. Ona je centar za liječenje kako kontrolnih pregleda, tako i dnevna bolnica.

Kako zbog bolesti vezanih uz Domovinski rat moram putovati i na kontrolne preglede i na bolničko liječenje, imam li pravo na povrat putnih troškova?

Odgovor:

U povodu Vašeg upita obavještavamo Vas da na osnovi Zakona o izmjenama Zakona o

obveznom zdravstvenom osiguranju (N.N., br. 22/12.) osigurana osoba ima pravo na naknadu troškova prijevoza ako je zdravstvenu zaštitu koristila u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno ordinaciji ugovornog doktora privatne prakse ili kod ugovornog isporučitelja pomagala u mjestu koje je udaljeno više od 50 kilometara od mjesta njezina prebivališta, tj. boravka jer potrebnu zdravstvenu zaštitu nije mogla ostvariti u bližoj ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno ordinaciji ugovornog doktora privatne prakse s ugovorenom djelatnošću za tu vrstu zdravstvene zaštite ili kod bližeg isporučitelja pomagala.

Pod troškovima prijevoza podrazumijevaju se troškovi prijevoza javnim prijevoznim sredstvima po najnižoj cijeni i prema najkraćoj relaciji prema službenom daljinomjeru javnog prijevoznika.

Pravo na naknadu troškova prijevoza, neovisno o udaljenosti, ima osigurana osoba do 18. godine života, osigurana osoba upućena na liječenje u inozemstvo sukladno općem aktu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, osigurana osoba koja zdravstvenu zaštitu koristi za liječenje zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, osigurana osoba darivatelj organa, tkiva ili stanica, te osigurana osoba koja hemodijalizu koristi kao kronični bubrežni bolesnik.

*Krešo Hubak, dr. med. dent.
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Zagreb*